

19.01.2023 / ANKARA

İSGÜM İş Sağlığı Eğitimleri Çalıştayı

SONUÇ RAPORU

İSGÜM

EĞİTİM VE KÜLTÜR BÖLÜMÜ

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

Hazırlayanlar

İSGÜM Eğitim ve Kültür Bölümü

Dilay AKGÜL

Uğur AYDEMİR

Seçil CEYLAN

Keziban ŞİMŞEK

Canan YILDIZ BİLASA

Ayşe NAZLIOĞLU

Ebru Seda AKBAŞ

Yasemin YAMURLUKLU

İÇİNDEKİLER

1. MEVCUT DURUM.....	5
2. ÇALIŞTAY HAKKINDA	7
2.1. AÇILIŞ VE SUNUMLAR.....	7
2.2. ÇALIŞMA GRUPLARI	9
3. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	11
3.1. 1. ÇALIŞMA GRUBU ÇIKTILARI	11
3.2. 2. ÇALIŞMA GRUBU ÇIKTILARI	13
3.3. 3. ÇALIŞMA GRUBU ÇIKTILARI	15
3.4. 4. ÇALIŞMA GRUBU ÇIKTILARI	17
3.5. ÇALIŞTAY ÇIKTILARI SONUCUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER.....	20
EK 1 EĞİTİM PROGRAMI.....	21
EK 2 ÇALIŞTAY PROGRAMI.....	22
EK 3 KATILIMCI LİSTESİ.....	23
EK 4.....	25
EK 5.....	26
EK 6.....	27

ÖNSÖZ

Çalışma hayatının temel unsuru ve toplumun çağdaş evrensel anlayışı içerisinde varlığını sürdürmesinin vazgeçilmezi olan çalışanların korunması, bireyden topluma doğrudan etki eden 'bedensel ve ruhsal iyi olma hali' nin tüm topluma yayılması anlamına gelmektedir.

Anayasamızın devlet erkine yüklediği 'çalışanları korumak' sorumluluğunun da bir gereği olarak 2012 yılında yayımlanan 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve alt düzenlemeler ile birlikte tüm çalışanlarımız İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) mevzuatı çatısı altına alınmış, bu konuya yeni bir bakış açısı getirilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün (İSGGM) iş kazaları ve meslek hastalıklarının en az seviyeye indirilmesi misyonu çerçevesinde; ILO standart eğitimine uygun şekilde ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimi hekimlere yönelik olarak İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı'nda (İSGÜM) ilk olarak 2009 tarihinde verilmeye başlanmıştır.

İSGÜM tarafından verilen eğitimlerin etkin ve verimli şekilde sürdürülmesi, ihtiyaçların belirlenmesi, sahadan gelen taleplerin paylaşılarak eğitim programının güncellenmesi, konu ile ilgili kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin birbirleri ile diyalog kurabilecekleri ve düşüncelerini kayda geçirebilecekleri bir ortam oluşturmak amacıyla, 19.01.2023 tarihinde 'İş Sağlığı Eğitimleri Çalıştayı' gerçekleştirilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile Türkiye Belediyeler Birliği (TBB)' nin iş birliği protokolü çerçevesinde Türkiye Belediyeler Birliği Merkezi (Kavaklıdere/Ankara)' nde yapılan çalıştay 1 gün sürmüş ve ilgili tarafların kıymetli katkılarıyla yapılan çalışmalar bu rapora aktarılmıştır.

Çalıştay sonucunda edinilen bilgilerin ve rapora eklenen önerilerin neticesinde, mevcut eğitimlerde iyileşme sağlanacağı ve yeni eğitim programları eklenerek sağlık çalışanlarına bilgi birikimimizin etkin bir şekilde aktarılacağı düşünülmektedir.

1. MEVCUT DURUM

ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimi, 5 Kasım 2013 tarihli ve 28812 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tozla Mücadele Yönetmeliği’ne dayanarak 2 Ekim 2014 tarihli 29137 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tozla Mücadele ile İlgili Uygulamalara İlişkin Tebliğ ve Ulusal Pnömkonyoz Önleme Eylem Planı doğrultusunda düzenlenmektedir. Eğitim, ILO standart eğitimine uygun şekilde hekimlere yönelik olarak İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanlığı’nda (İSGÜM) ilk olarak 2009 tarihinde vermeye başlanmıştır. 2022 yılı içerisinde 5 adet eğitim düzenlenmiş olup, 105 hekim sertifika sahibi olmuştur. 2009 yılından bu yana toplam 42 eğitim düzenlenmiş olup, pnömkonyoz okuyucu hekim sayısı 957’ye ulaşmıştır.

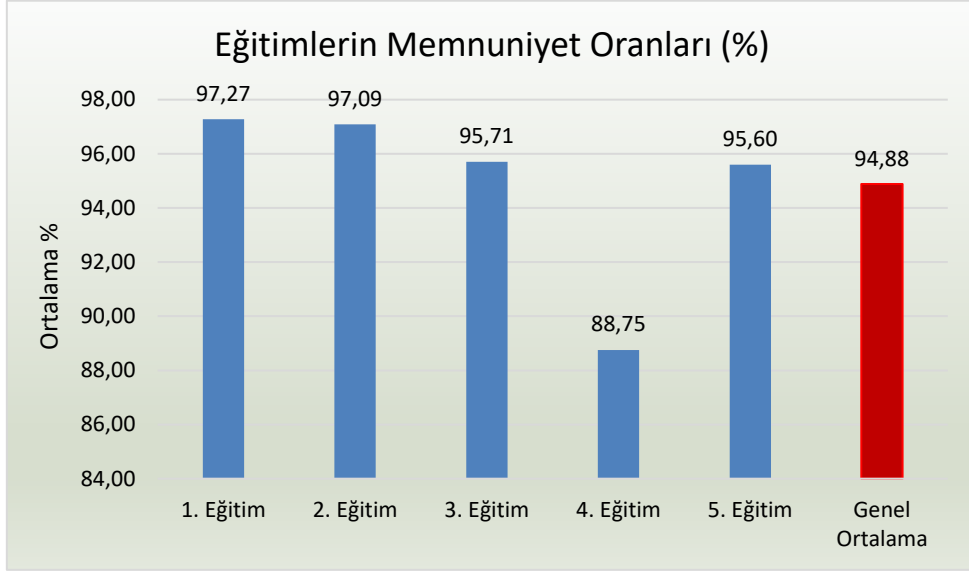
Eğitime katılıp sertifika almaya hak kazanan toplam 957 hekimin, eğitime katıldıkları illere göre dağılımı aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Şekil 1.1 Pnömkonyoz Okuyucu Hekim Sayılarının İllere Göre Dağılımı

Şekilde 1.1.’de görüldüğü üzere eğitime katılımın en yüksek olduğu iller sırasıyla Ankara (192 kişi), İstanbul (123 kişi), İzmir (90 kişi), Zonguldak (55 kişi) dir. Kocaeli (48 kişi), Bursa (41 kişi) ve Eskişehir (35 kişi) ile eğitime katılımın yoğun olduğu diğer illerdir.

Her eğitimin ardından katılımcılara eğitim değerlendirme anketi uygulanmakta, eğitim, eğiticiler ve eğitim kuruluşuna dair katılımcı görüş ve önerileri yazılı olarak alınmaktadır. 2022 yılı içerisinde gerçekleştirilen ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimleri sonunda toplanan anket verileri baz alınarak katılımcıların memnuniyet düzeyleri değerlendirilmiştir.

Şekil 1.2 Eğitimlerin Memnuniyet Düzeylerine İlişkin Değerlendirmeler (%)

Şekil 1.2' de yer alan verilere göre genel bir değerlendirme yapıldığında; en yüksek memnuniyet düzeyi %97,27 ile 1. eğitimde gerçekleşirken, ardından %97,09 ile 2. eğitim gelmektedir. 2022 yılında gerçekleşen tüm eğitimlere dair genel memnuniyet düzeyi ortalamasının ise %94,88 olduğu görülmektedir.

Eğitim ile ilgili katılımcılar tarafından eğitimin geliştirilmesine yönelik bir takım geri bildirimler de alınmıştır. Eğitim materyallerinin basılı olarak katılımcılara verilmesinin eğitim takibini kolaylaştıracağı, eğitim boyunca daha fazla uygulama yapılmasının ve film çeşitlerinin artırılmasının daha faydalı olacağı belirtilmiştir. Eğitim süresinin daha uzun olması, belirli zaman aralıkları ile yenileme eğitimlerinin gerçekleştirilmesi ve eğitimin farklı illerde de düzenlenmesi katılımcıların bir diğer talebi olduğu gözlemlenmiştir.

Eğitimle ilgili geri bildirimlerin yanı sıra, İSGÜM'ün iş hijyeni alanındaki birikiminin iş sağlığı alanında çalışan hekimlere aktarılması, hekimlere yönelik teorik ve uygulamalı iş sağlığı eğitimleri düzenlenmesi yönünde talepler gelmiştir. Eğitim içeriğinin ve uygulamasının, hekimlere yönelik iş hijyeni eğitimleri verilmesi gibi önerilerin taraflarca istişare edilmesi için İş Sağlığı Eğitimleri Çalıştayı düzenlenmesine ihtiyaç duyulmuştur

2. ÇALIŞTAY HAKKINDA

Pnömonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimi uygulamalarının geliştirilmesi ve sağlık personeline yönelik düzenlenecek iş sağlığı eğitimlerinin taraflarca değerlendirilip kararlaştırılması amacıyla, 19 Ocak 2023 tarihinde Türkiye Belediyeler Birliği Genel Merkezi'nde İş Sağlığı Eğitimleri Çalıştayı düzenlenmiştir.

Çalıştay; Bakanlığımız İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile Sağlık Bakanlığı Çalışan Sağlığı Dairesi Başkanlığı, Hacettepe Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, 9 Eylül Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesi Tıp Fakülteleri Dekanlıkları, Atatürk Sanatoryum Eğitim Ve Araştırma Hastanesi, Ankara, İstanbul ve Konya Büyükşehir Belediyeleri, Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası, Halk Sağlığı Uzmanları Derneği, İş ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği ve İşyeri Hekimleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

2.1. AÇILIŞ VE SUNUMLAR

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü ile Türkiye Belediyeler Birliği (TBB) iş birliğinde düzenlenen "İş Sağlığı Eğitimleri Çalıştayı" İş Sağlığı ve Güvenliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü Başkanı Sn. Emriye Yılmaz MOLLASALİHOĞLU ve TBB Genel Sekreter Yard. Sn. Halil İbrahim AZAK'ın açılış konuşmalarıyla başladı.

Açılış konuşmalarının ardından İSGÜM personellerinden Çalışma Uzmanı Seçil CEYLAN “Pnömkonyoz Okuyucu Eğitimi ve Eğitim Değerlendirme Sonuçları” başlıklı sunumunu, ardından İş Ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği adına Uzm. Dr. Adem KOYUNCU “ILO Pnömkonyoz Okumasının Ulusal ve Uluslararası Alandaki Uygulamaları” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdi.

Sunumların akabinde Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinde uzun yıllardır eğitici olarak görev alan hekimler; Uzm. Dr CebraİL ŞİMŞEK ve Uzm. Dr. Ender EVCİK moderatörlüğünde, “Pnömkonyoz Eğitimlerinin İyileştirilmesi” konulu oturum gerçekleşti. Bu oturumda katılımcıların mevcut eğitimleri değerlendirme, eğitimle ilgili beklentileri hususunda görüş ve önerileri tartışıldı.

Oturumun ardından İSGÜM personellerinden Kimya Mühendisi Kağan YÜCEL “İSGÜM İş Hijyeni Uygulamaları” başlıklı sunumunu gerçekleştirerek, İSGÜM’ün hali hazırda yapmakta olduğu iş hijyeni çalışmaları hakkında bilgi verdi.

2.2. ÇALIŞMA GRUPLARI

Sunumlar gerçekleştirildikten sonra tüm katılımcılar çalışma gruplarına ayrılmış, her çalışma grubuna 2’şer adet şablon ve taslak halinde temel iş hijyeni eğitim programı dağıtılmıştır. Her grup dağıtılan şablonlara uygun olarak iki konuyu değerlendirerek görüş ve önerilerini sunmuştur. Grup çalışmaları tamamlandıktan sonra her grup elde ettikleri sonuçları derleyerek sunum yapmıştır.

Tartışma konuları şu şekildedir:

Konu 1: ILO Uluslararası Pnömonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi (Ek 4)

Konu 2: Hekimlere Yönelik İş Hijyeni ve İş Sağlığı Eğitimleri Düzenlenmesi (Ek 5)

Temel İş Hijyeni Eğitim Programı (Ek 6)

Katılımcıların gruplara dağılımı aşağıdaki gibi olmuştur.

1. Çalışma Grubu	2. Çalışma Grubu	3. Çalışma Grubu	4. Çalışma Grubu
Prof. Dr. Ali Naci YILDIZ	Uzm. Dr. Adem KOYUNCU	Uzm. Dr. Hakan ERTÜRK	Prof. Dr. Yücel DEMİRAL
Prof. Dr. Mustafa Necmi İLHAN	Uzm. Dr. Canan DEMİR	Uzm. Dr. Cebrail ŞİMŞEK	Uzm.Dr. Gülden SARI
Dr. Zühal AKGÜN	Uzm. Dr. Ender EVCİK	Uzm. Dr. Sultan Pınar ÇETİNTEPE	Uzm.Dr. Hakan BAŞ
Dr. Bilginer DİNKE	Doç. Dr. Ceyda ŞAHAN	Prof. Dr. Ferdi TANIR	Dr. Volkan MEDENİ
Dr Rahime KAÇMAZ	Ezgi SARIKAYA	Damla YÜCEL	Dr. Özkan KARADAĞ
Dr. Emine KAPLAN	Dr. Abdülkadir ATLI	Serkan DEMİREL	Furkan ÇEKKİR
Kağan YÜCEL	Dr. Bülent GEDİKLİ	Dr. Nilhan CEMİL	Dr. Nuri VİDİNLİ
	Bahar TIRYAKI BOĞA	Emine Tuğba KARADOĞAN	Selin ALGAN

3. SONUÇ VE ÖNERİLER

Her bir çalışma grubunun sunduğu öneriler konu bazında ayrılarak aşağıda verilmiştir.

3.1. 1. ÇALIŞMA GRUBU ÇIKTILARI

Konu 1: ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

- Eğitim ihtiyaç analizi yapılmalı ve ona göre eğitim planlanmalıdır. Amacı doğrultusunda sürdürülmesi, uluslararası ILO standartlarına göre planlanması gerekmektedir. Bu konuda teknik altyapı katılımcı sağlayan bölgelerde eğitim planlanabilir.
- Pnömkonyozun sahada amacı doğrultusunda denetim mekanizmasının oluşturulması gerekmektedir.
- Güncelleme eğitimi olmalı (en geç 5 yılda bir). Bu konuda uluslararası uygulamalar da göz önüne alınarak sınavlarla birlikte sürdürülebilirliği sağlanmalıdır.

Konu 2: Hekimlere Yönelik İş Hijyeni ve İş Sağlığı Eğitimleri Düzenlenmesi

- Eğitimin hedef grubu; iş yeri hekimlerinin yanı sıra, işyeri hemşiresi ve diğer sağlık personeli olmalıdır.
- Eğitimin amacı; İşyeri hekimi ve sağlık personelinin temel kavram ve yöntemleri öğrenmesidir.

Önerilen İş Hijyeni Eğitim Programı aşağıdaki gibidir.

	<u>İŞ HİJYENİ KAVRAMINA GENEL BAKIŞ (45 DK)</u> <ul style="list-style-type: none">• İş sağlığı temel prensipleri, tehlike ve risk kavramları• İş hijyeni tanımı ve gelişme süreçleri• İş hijyeni kontrol tedbirlerinin geliştirilmesi• İSGÜM'ün iş hijyeni faaliyetleri• İş yerlerinde risk etmenlerinin sınıflandırılması
	<u>KİMYASAL RİSK ETMENLERİ (45 dk)</u> <ul style="list-style-type: none">• Kimyasal risk etmenleri ve ölçüm teknikleri ve yöntemleri (TWA, STEL, vb)• Malzeme güvenlik formu okuma• Sınır değer kavramı• Kalite akreditasyon, laboratuvar dan hizmet alım esasları
	<u>BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİ</u> <ul style="list-style-type: none">• Biyolojik risk etmenlerinin tespiti, ölçüm teknikleri ve yöntemleri• Sınır değer kavramları <u>FİZİKSEL RİSK ETMENLERİ</u> <ul style="list-style-type: none">• Fiziksel risk etmenlerinin tespiti, ölçüm teknikleri ve yöntemleri• Sınır değer kavramları
	<u>İŞ HİJYENİ ÖLÇÜM, TEST VE ANALİZ FAALİYETLERİNİN YÜRÜTÜMÜ</u> <ul style="list-style-type: none">• İSGÜM İş hijyeni Lab yetkilendirme faaliyetleri-mevzuat• İş hijyeni ölçüm, test ve analiz raporlarının değerlendirilmesi

- Sağlık personeline yönelik ileri iş hijyeni eğitimi planlanmalıdır. Avrupa İş Hijyenistleri Derneği üç günlük iş hijyeni eğitiminin adapte edilmesi ve belgelerin kredilendirilmesi önerilmiştir.

Sağlık personeline yönelik olarak düzenlenmesi önerilen diğer eğitimler aşağıdaki gibidir.

- Sağlık gözetimi eğitimi **(İH,DSP, 3 GÜN)**
- Çalışma hayatında işle ilişkili hastalıklar, kronik hastalıklar eğitimi **(İH, 1 GÜN)**
- İş yeri hekimlerinin görev yetki ve sorumlulukları **(İH, 1 GÜN)**
- Sektörlere özel konular **(İH, DSP 2 GÜN)**
- SFT temel uygulama prensipleri ve değerlendirme **(İH, DSP 1 GÜN, SB ile birlikte)**
- Odyometri uygulama prensipleri ve değerlendirme **(İH, 1 GÜN)**
- Akciğer filmi değerlendirme **(İH, 1 GÜN)**
- EKG değerlendirme **(İH, 1 GÜN, SB ile birlikte)**
- İş sağlığı alanında araştırma yöntemleri ve ölçütler **(İH, 1 GÜN)**
- İSG alanında hak ve ödevler, hukuksal konular **(İH,DSP 1 GÜN)**
- Psikososyal risk etmenleri **(İH,DSP 1 GÜN)**
- KKD seçimi ve kullanımı **(İH,DSP 1 GÜN)**
- İş yerinde bağışıklama **(İH,DSP 1 GÜN)**
- İş yerinde sağlığın geliştirilmesi (Sağlıklı beslenme, hareketli yaşam, bağımlılıkla mücadele) **(İH,DSP 1 GÜN)**
- Bulaşıcı hastalıkların kontrolü **(İH,DSP 1 GÜN)**
- Ergonomi **(İH,DSP 1 GÜN)**

Konu 1: ILO Uluslararası Pnömonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Başlıklar	Değerlendirmeler
Yenileme eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none"> • Yenileme eğitimleri yapılmalı, yüz yüze, dijital ekranlarla düzenlenmeli, süresi 2 gün olmalı ve hafta sonu yapılmalı. • Hedef kitle; sertifika sahibi okuyucular olmalı, • Okuyucu sayısının fazla olduğu yerlerde düzenlenmeli, • Vaka filmleri ağırlıklı olmalı, • Her yıl iki eğitim düzenlenmeli, • Eğitimin adı güncelleme eğitimi olmalı, yasal zorunluluk ve sertifikasyon olmamalı.
Pnömonyoz farkındalık eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none"> • Evet. Online olmalı, yüz yüze alternatifi de olmalıdır. Süresi 1 gün olmalı. • Hedef kitle: işveren, çalışan, iş yeri hekimi, hekim dışı iş yeri sağlık personeli olmalı. • Eğitim ücretsiz olmalı.
Senede kaç adet pnömonyoz okuyucu eğitimi düzenlenmelidir?	<ul style="list-style-type: none"> • Talepler yılın tamamı için bir önceki yılın aralık ayında alınarak tüm katılımcı sayısı baz alınarak eğitim sayısı belirlenmeli. (en az iki adet)
Eğitimler farklı illerde yapılmalı mı? Evet ise hangi iller?	<ul style="list-style-type: none"> • İSGÜM bölge laboratuvarlarının olduğu illerde yapılmalı.
Diğer (Eğitimle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz)	<ul style="list-style-type: none"> • Eğitime giren eğitici sayısı artırılmalı. Eğitim süresinde dört adet eğitici olmalı, (2 göğüs hastalıkları uzmanı, 2 radyoloji uzmanı) • İSGÜM hekimi mevzuat ile ilgili bir saat süreli bir sunum yapılmalı, • Eğitim pratik ağırlıklı olmalı, • Eğitici ekranı ve kursiyer ekranı senkronize olmalı. • Maliyet düşük tutulmalı, • Eğiticiler her kursta aynı kişiler olmalı, • Eğitim İSGÜM dışında merkezi bir yerde düzenlenmeli, • Eğitim yan dal uzmanlık ve iş ve meslek hastalığı uzmanlarına yüzde elli indirimli sağlanmalı, • Bütün eğiticiler eğitim süreleri ile orantılı ücret almalı, • Kursiyerlere bir gün yapılacak akşam yemeği gibi sosyal bir aktivite yapılmalı, (Anıtkabir ziyareti vb faaliyetler de eklenebilir), • İSGÜM Eğitim ve Kültür bölümü güçlendirilmeli ve personel sayısının artırılmalıdır.

Konu 2: Hekimlere Yönelik İş Hijyeni ve İş Sağlığı Eğitimleri Düzenlenmesi

Başlıklar	Değerlendirmeler
Hekimlere yönelik olarak düzenlenecek olan iş hijyeni eğitimlerinin yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none">• Farkındalık eğitimi olarak düzenlenmeli, 2 gün süreli olmalı,• Eğitim Online, modüller haline gerçekleştirilebilir.• Çasgem, İmud, Hasuder, İhider ve iş yeri hekimleri derneği işbirliğinde gerçekleştirilmeli.
Örnek olarak dağıtılan “Temel İş Hijyeni Eğitim Programının” Değerlendirilmesi (Eklenmesini veya çıkarılmasını gerek gördüğünüz başlıklar)	<ul style="list-style-type: none">• Güvenlik Bilgi Formlarının (SDS) yorumlanması konusu ayrı bir başlık olarak eklenmeli,• Risk değerlendirmesinde SDS lerin nasıl kullanılacağı programa eklenmeli,
Hekimlere yönelik olarak düzenlenmesini gerekli gördüğünüz diğer “İş Sağlığı Eğitimleri” neler?	<ul style="list-style-type: none">• Solunum fonksiyon testinin temel kalite değerlendirmesi ve yorumlamasında iş yeri hekimlerinin eksik olduğunu düşünülmektedir. Uygulanalı temel spirometri eğitimi (1 GÜN) yapılmalı (bizdeki sft eğitiminin uygulaması bol teorisi az olabilir iş yeri hekimlerine yönelik ve bu eğitimin teknikleri yetersiz olduğu ve tekniker-teknisyen eğitimi de olabileceği teklif edildi)• Temel PA akciğer grafisi okuma eğitimleri olmalı, Teknisyen ve teknikerlerin de PA grafisi çekim tekniği eğitimi almalı,• EKG yorumlama eğitimi,• Odyometri eğitimi,• İşyerinde toksikolojik etkilenmelerin eğitimi ve ergonomik riskleri değerlendirme metodları eğitimi,• İşyerinde kronik hastalıkların yönetimi eğitimi
Diğer (Eğitimlerle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz.)	<p>Sağlık eğitim başlıklarından seçilen konu başlıkları aşağıda belirtilmiştir:</p> <ul style="list-style-type: none">• İşyeri hekimlerinin görev yetki, sorumluluklarının hukuksal boyutu,• EKG yorumlama,• Solunum fonksiyon testleri uygulama prensipleri, temel değerlendirme,• Odyometri uygulama prensipleri ve temel değerlendirme,• Akciğer filmi değerlendirme,• Psikososyal etkenler - İş stresi, tükenmişlik, motivasyonu etkileyen faktörler, iş doyumu, işyerinde psikolojik taciz (mobbing) karşısında çalışanların hakları eğitimleri

Konu 1: ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Başlıklar	Değerlendirmeler
Yenileme eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none"> Yenileme eğitimleri düzenlenmeli, teorik kısmı online, uygulamalı kısmı yüz yüze olmak üzere toplam 2 gün olmalı.
Pnömkonyoz farkındalık eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none"> Farkındalık eğitimleri doğrudan işverenin kendisine, kamusal alanda ise doğrudan yöneticileri verilmeli, Süresi 1 gün olmalı,
Senede kaç adet pnömkonyoz okuyucu eğitimi düzenlenmelidir?	<ul style="list-style-type: none"> Eğitim sayısı arz talep dengesine göre ayarlanmalı, okuyucuların coğrafi dağılımına bakılarak, o doğrultuda bölgelerde, illerde düzenlenmeli,
Eğitimler farklı illerde yapılmalı mı? Evet ise hangi iller?	<ul style="list-style-type: none"> Toz maruziyetinin fazla olduğu bölgeleri kapsamalı, Sertifika alanların aktifliği izlenmeli.
Diğer (Eğitimle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz)	<ul style="list-style-type: none"> Mevzuatta Sağlık Bakanlığı ile Çalışma ve sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında birlik sağlanmalı.

Konu 2: Hekimlere Yönelik İş Hijyeni ve İş Sağlığı Eğitimleri Düzenlenmesi

Başlıklar	Değerlendirmeler
Hekimlere yönelik olarak düzenlenecek olan iş hijyeni eğitimlerinin yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none">• Eğitimler yüz yüze, interaktif ve uygulamalı olmalı, süresi 4-5 gün olmalı,• Eğitim sonunda sertifika verilmeli.
Örnek olarak dağıtılan “Temel İş Hijyeni Eğitim Programının” Değerlendirilmesi (Eklenmesini veya çıkarılmasını gerek gördüğünüz başlıklar)	<ul style="list-style-type: none">• Ders programına “Uygulamalı numune alma ve analiz eklenmeli,• Fiziksel risk etmenleri başlığı genişletilmeli,• Biyolojik, psikososyal ve ergonomik risk faktörleri eklenmeli,• Hangi iş kollarında hangi toz teknik istenmeli, algoritmalar anlatılmalı, karar verme mekanizmaları ile süreçler olmalı,• Türkiye’de en çok görülen kimyasallar (pestisit vb) detaylı olarak yer almalı.
Hekimlere yönelik olarak düzenlenmesini gerekli gördüğünüz diğer “İş Sağlığı Eğitimleri” neler?	<ul style="list-style-type: none">• Risk grupları, hassas gruplar eğitimi,• Akciğer grafisi, SFT ve odyometri eğitimi (3 GÜN)• Endüstriyel toksikoloji değerlendirme eğitimi,• Uygulamalı iş sağlığı epidemiyoloji eğitimi (2 GÜN)• Eğiticileri eğitimi• Çalışanların beslenmesi konulu eğitim.
Diğer (Eğitimlerle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz.)	-

Konu 1: ILO Uluslararası Pnömonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Başlıklar	Değerlendirmeler
Yenileme eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none"> - Sertifika aldıktan sonra 3 yıl için minimum ve maksimum okuma sayıları belirlenmeli ve okumaların doğruluğuna göre askıya alma ya da belge iptali gibi kriterler belirlenmeli, - Askı, iptal gibi durumlarda 1 günlük hızlandırılmış eğitim ile sınav yapılmalı, - Askı, iptal gibi durumlarda 1 günlük hızlandırılmış eğitim ile yapılan sınavda başarısız olanlar baştan belge yenilemeli, - Sertifika aldıktan 5 yıl sonra için belge yenileme sınavları ile belge yenilenmeli
Pnömonyoz farkındalık eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<ul style="list-style-type: none"> - Farkındalık eğitimleri sertifika eğitimlerinden farklı olarak düzenlenebilir önerisi getirildi. - Farkındalık eğitimleri için tarama boyutu (işyeri hekimi) ve sertifikalandırma için ileri tanı boyutu (radyoloji, göğüs uzman dr.) olarak iki grup oluşturulabilir önerisi getirildi. Katılım belgesi ile tarama boyutu belgelendirilebilir. - Ayrıca hekimlere yönelik olan iş hijyeni eğitimlerinin içerisinde de değerlendirilebileceği önerildi.
Senede kaç adet pnömonyoz okuyucu eğitimi düzenlenmelidir?	<p>Eğitim sayısının belirlenmesi konusunda gelen öneri;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Risk altındaki popülasyonun belirlenmesi sağlanmalı ve buna bağlı olarak kaç adet okuyucunun olması tespit edilmeli (Job Exposure Matrix – JEM ile) - Kaç adet okuyucu olacağı tespit edildikten sonra eğitim sayısı belirlenmeli <p>Mevcut durum değerlendirildiğinde de yeni alınan medikal monitörler 5 bölgeye (İSGÜM bölgeler) dağıtılarak toplam 6 ilde olacak şekilde yılda en az 6 eğitim planlanmalı,</p>
Eğitimler farklı illerde yapılmalı mı? Evet ise hangi iller?	Farklı illerde eğitim için İSGÜM bölgelerde olacak şekilde pilot olarak başlanmalı,
Diğer (Eğitimle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz)	<ul style="list-style-type: none"> - Mevcut ILO pnömonyoz sertifikalandırma eğitimi için Sağlık Bakanlığı, İSGÜM, ÇASGEM, üniversiteler ve YÖK birlikte çalışmalı, - Eğitim veren kurum ile sınav yapan kurum birbirinden farklı olmalı (Sınav yapan ve sertifika veren kurum Sağlık Bakanlığı ya da ÇASGEM olabilir),

	<ul style="list-style-type: none"> - Farklı illerde de eğitim verilmesi göz önünde bulundurularak eğitici kriterleri belirlenerek yetkin eğiticiler seçilmeli (akademik komisyon kurulabilir) - ILO pnömokonyoz sertifikalandırma eğitiminin bir kısmının uzaktan eğitim olarak planlanması önerisi ile eğitim süresinin daha verimli kullanılmasının sağlanması (2 ya da 3 gün katılım zorunlu uzaktan eğitim önerisi) - Eğitim içeriğine Halk sağlığı uzmanlarından da destek olarak Yasal Boyut ve Etik gibi başlıklarda eklenmeli - Filmlerin ulaşılabilir olması sağlanarak havuz sistemi oluşturulmalı (Sağlık Bakanlığı) - Havuz sistemi ile doğru ve etkinliğin kontrolü sağlanmalı - Havuz sistemi ile kamu çalışanlarının da okuma yapması sağlanmalı - A ve B sınıfı okuma, çift kör okuma gibi sistemler için mevzuat düzenlemesi yapılmalı (havuz sistemi) - Okuma için ücretlendirme aralığı belirlenmeli
--	---

Konu 2: Hekimlere Yönelik İş Hijyeni ve İş Sağlığı Eğitimleri Düzenlenmesi

Başlıklar	Değerlendirmeler
Hekimlere yönelik olarak düzenlenecek olan İş Hijyeni Eğitimlerinin yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	<p>Hekimlere yönelik olarak düzenlenecek olan iş hijyeni eğitimlerinin ayrı olması gerektiği vurgulandı. Mevcut ILO pnömokonyoz sertifikalandırma eğitimi bünyesinde yer alan toz başlığının altında sektörel örnekler ile daha detaylı bilgi verilmesi istendi. İş yeri hekimleri ile İG uzmanlarının iş hijyeni alanında farkındalığının artması için eğitimin gerekliliği vurgulandı. Buna yönelik olarak genel 1 saatlik farkındalık eğitiminin mevcut ILO pnömokonyoz sertifikalandırma eğitimi bünyesine alınması önerildi. Ayrıca ILO pnömokonyoz sertifikalandırma eğitiminin bir kısmının uzaktan eğitim olarak planlanması önerisi ile eğitim süresinin daha verimli kullanılmasının sağlanacağı belirtildi. Eğitim süresinin daha verimli kullanılmasının sağlanması ile de iş hijyeni başlığı altında genel konularında eklenmesine imkan olacağı vurgulandı.</p> <p>Hekimlere yönelik olarak ayrı düzenlenecek olan iş hijyeni eğitimi için öneriler;</p> <ul style="list-style-type: none"> - İSGÜM, ÇASGEM ve üniversiteler ortak çalışmalı, - Katılım belgesi düzenlenmeli,

	<ul style="list-style-type: none"> - Uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim planı oluşturulmalı (3 gün uzaktan teorik eğitim, 2 gün yüz yüze uygulamalı eğitim* olarak toplam 5 gün) *2 gün yüz yüze uygulamalı eğitim konuları : ölçüm stratejileri, 689 standardına genel bakış, hijyen ölçümleri vb. - Katılım belgesi için kredi sistemi* uygulanmalı (30 teorik, 10 uygulamalı olarak toplam 40 kredi) *Kredi sistemi ile uzaktan ve yüz yüze eğitimin farklı zamanlarda tamamlanabileceği vurgulandı ve buna bağlı olarak da katılımcı sayısının artacağı belirtildi.
Örnek olarak dağıtılan “Temel İş Hijyeni Eğitim Programının” Değerlendirilmesi (Eklenmesini çıkarılmasını veya gerek gördüğünüz başlıklar)	Temel iş hijyeni eğitim programının hekimlere yönelik olarak ayrı düzenlenmesi durumunda kimyasal ve fiziksel risk etmenleri detaylarıyla değerlendirilmeli, Ayrıca iş hijyeni altında biyolojik, psikososyal risk etmenleri ve ergonomi konularında da başlıklar eklenmeli.
Hekimlere yönelik olarak düzenlenmesini gerekli gördüğünüz diğer “İş Sağlığı Eğitimleri” neler?	İş Sağlığı Eğitimleri için çalıştayda belirlenen Sağlık Eğitim Başlıkları yeterli görüldü. Bu eğitimler için de kredi sistemi ile katılım belgesi verilmesi önerildi. Sağlık Bakanlığı, İSGÜM ve ÇASGEM’in ortak çalışması ve mevzuat belirlenmesi gerekliliği vurgulandı. Sivil toplum örgütleri, dernek vb. taraflarca da eğitici katılımı sağlanabileceği önerildi.
Diğer (Eğitimlerle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz.)	-

3.5. ÇALIŞTAY ÇIKTILARI SONUCUNDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FAALİYETLER

- ✓ ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması sertifikası sahibi okuyuculara yönelik olarak Pnömkonyoz Güncelleme Eğitimi düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Bu kapsamda ilk eğitimin 2-3 Kasım 2023 tarihlerinde 2 gün süre ile, İSGÜM’de yüz yüze düzenlenmesi planlanmıştır.
- ✓ Pnömkonyoz Farkındalık eğitimleri kapsamında; İSGÜM Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinin bulunduğu İstanbul, Bursa, Kocaeli, Kayseri, Adana ve İzmir illerinde birer günlük “Toz ve Akciğer Sağlığı Seminerleri” düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Seminer programlarının, 09:30-12:30 saatleri arası ilgili sektör çalışanlarına, 13:30-16:30 saatleri arası ilgili sektör işveren ve İSG profesyonellerine yönelik olmak üzere, 2023 yılının 2. ve 3. çeyreğinde düzenlenmesi planlanmıştır.
- ✓ İSGÜM ile İHİDER ve ETOK arasında temel iş hijyeni eğitimleri düzenlenmesi konusunda protokol imzalanmıştır. Bu kapsamda ilki Temmuz ayında olmak üzere 2023 yılında toplam 2 adet İş Hijyeni Eğitimi düzenlenmesi kararlaştırılmıştır. Eğitim programı çalıştay önerileri dikkate alınarak geliştirilmiştir. Eğitim süresinin 5 gün olması, eğitimin yüz yüze düzenlenmesi ve eğitimin sonunda katılımcılara Katılımcı Belgesi verilmesi kararlaştırılmıştır.

EK 1 EĞİTİM PROGRAMI

ILO ULUSLARARASI PNÖMOKONYOZ RADYOGRAFİLERİ SINIFLANDIRMA OKUYUCU EĞİTİMİ PROGRAMI				
PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA
10.00 -10.30 AÇILIŞ - TANIŞMA 10.30 - 14.45 Ara	09.30 -10.15 ILO Sınıflandırmasının Tarihsel Süreci ve Tanıtımı	09.30 -10.15 ILO Sınıflandırmasının Uygulanması: Kullanımı ve Yanlış Kullanımı	09.30 -10.15 İşle İlgili Solunum Hastalıklarının Önlenmesi - Sağlık Gözetimi - Maluliyet Değerlendirme	09.30 -10.45 Uygulamalı Alıştırmaların Gözden Geçirilmesi (Grup Çalışması)
10.45 - 11.30 Standart Akciğer Filmi Değerlendirilmesi (1)	10.15-10.45 Silikoz, Asbestoz ve KİP Tanısının Uygulanması İçin Kriterler	10.15 - 10.30 Ara	10.15-11.00 Pnömokonyoz Tanısının Geliştirilmesi Çalışmaları: Bilgisayarlı ve Dijital Radyografilerin Kullanılması, CT/HRCT, Uluslararası Deneyimler	10.45-11.00 Ara
11.30 - 12.30 Standart Akciğer Filmi değerlendirilmesi (2)	10.45 -11.00 Ara 11.00-12.30 Film Okuma - Küçük Yuvarlak Opasiteler (Grup Çalışması)	10.30 -12.30 Film Okuma - Plevral Anormallikler (Grup Çalışması)	11.00 -11.15 Ara 11.15 - 12.30 Sınıflandırma Sisteminin Gözden Geçirilmesi (Grup Çalışması)	11.00-12.30 Soru-Cevap Oturumu
12.30 - 13.30 Öğle Arası	12.30-13.30 Öğle Arası	12.30-13.30 Öğle Arası	12.30 -13.30 Öğle Arası	12.30-13.30 Öğle Arası
13.30-15.00 ILO Sınıflandırması Standart Filmlerinin Okunması (Grup Çalışması)	13.30-14.30 Asbest ile İlgili Solunum Hastalıkları: Epidemiyolojik, Klinik ve Radyolojik Özellikler	13.30-14.15 ILO 2000 Sınıflandırmasının Sağlık Hizmetlerinde Uygulanması ve Mineral Tozlara Maruz Kalan Çalışanların Sağlık Gözetimi	13.30-15.00 Uygulamalı Grup Alıştırmaları - Katılımcıların Bireysel Olarak 30 Film Okuması	13.30-15.30 Eğitimin Değerlendirilmesi, Sertifika Töreni ve Kapanış
15.00-15.15 Ara	14.30-15.45 Film okuma - Küçük düzensiz opasiteler (Grup Çalışması)	14.15-15.30 Film Okuma - Büyük Opasiteler (Grup Çalışması) 15.30 -15.45 Ara	15.00-15.15 Ara	
15.15-16.30 Grup Çalışmasının Değerlendirilmesi	15.45-16.00 Ara 16.00-16.45 Grup Çalışmalarının değerlendirilmesi	15.45- 16.30 Grup Çalışmalarının Değerlendirilmesi	15.15-16.30 Uygulamalı Grup Alıştırmaları (Devam) - Katılımcıların Bireysel Olarak 30 Film Okuması	

EK 2 ÇALIŞTAY PROGRAMI

19 Ocak 2023, Ankara	
Konu	Saat
Kayıt	09:30-10:00
Açılış Konuşmaları Dr. Hayri BARAÇLI, <i>TBB Genel Sekreteri</i> Emriye Yılmaz MOLLASALİHOĞLU, <i>İSGÜM Başkanı</i>	10:00-10:30
Seçil CEYLAN, Çalışma Uzmanı, İSGÜM “Pnömkonyoz Okuyucu Eğitimi ve Eğitim Değerlendirme Sonuçları”	10:30-10:45
Dr. Adem KOYUNCU “ILO Pnömkonyoz Okumasının Ulusal ve Uluslararası Alandaki Uygulamaları”	10.45-11:00
Pnömkonyoz Eğitimlerinin İyileştirilmesi <ul style="list-style-type: none">• Mevcut Eğitimi Değerlendirme• Beklentiler• Dijital Ekran Kullanımı• Ankara Dışında Eğitim Gerçekleştirilmesi• Yenileme Eğitimleri	11:00-11:30
Ara	11:30-11:45
Kağan YÜCEL- Kimya Mühendisi, İSGÜM “İSGÜM İş Hijyeni Uygulamaları”	11:45-12:00
Çalışma Gruplarının Oluşturulması	12:00-12:15
Öğle Arası	12.15-13.00
Teorik ve Uygulamalı İş Sağlığı Eğitimleri Grup Çalışması <ul style="list-style-type: none">• 3 gruba ayrılarak eğitim konusu, hedef kitle, içerik, eğitim süresi tartışılması	13:00-14:15
Grup Çalışması Sunumları	14:15-15:15
Ara	15:15-15:25
Grup Çıktılarının Değerlendirilmesi ve Ortak Eğitim İçeriğinin Belirlenmesi	15:25-16:15
Eğitim Başlıklarının ve Taslak Programın Hazırlanması	16:15-16:45
Çalıştay Sonuçlarının Değerlendirilmesi	16:45-17:15
Kapanış	17:15-17:30

EK 3 KATILIMCI LİSTESİ

Kurum/Kuruluş	Katılımcı
Atatürk Sanatoryum Eğitim Ve Araştırma Hastanesi	Uzm. Dr. Cebrail ŞİMŞEK
Atatürk Sanatoryum Eğitim Ve Araştırma Hastanesi	Uzm. Dr. Hakan ERTÜRK
Atatürk Sanatoryum Eğitim Ve Araştırma Hastanesi	Uzm. Dr. Canan DEMİR
Atatürk Sanatoryum Eğitim Ve Araştırma Hastanesi	Uzm.Dr. Hakan BAŞ
Atatürk Sanatoryum Eğitim Ve Araştırma Hastanesi	Uzm.Dr. Gülden SARI
ILO Pnömonyoz Okuyucu Eğitici	Uzm. Dr. Ender EVCİK
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı Başkanlığı	Prof. Dr. Ali Naci YILDIZ
Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Çalışan Sağlığı Daire Başkanlığı	Uzm. Dr. Rahime KAÇMAZ
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı	Prof. Dr. Mustafa Necmi İLHAN
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı	Uzm. Dr. Sultan Pınar ÇETİNTEPE
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı	Dr. Volkan MEDENİ
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı	Prof. Dr. Yücel DEMİRAL
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı	Prof. Dr. Ferdi TANIR
Halk Sağlığı Uzmanları Derneği -Hasuder	Doç. Dr. Ceyda ŞAHAN
İş Ve Meslek Hastalıkları Uzmanları Derneği - İMUD	Uzm. Dr. Adem KOYUNCU
İşyeri Hekimleri Derneği	Dr. Zühal AKGÜN
Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı(Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı- İş Sağlığı Ve Güvenliği Şube Müdürlüğü)	Ezgi SARIKAYA
Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı(Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı- İş Sağlığı Ve Güvenliği Şube Müdürlüğü)	Damla YÜCEL
İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı(İnsan Kaynakları Daire Başkanlığı)	Dr. Özkan KARADAĞ
İşyeri Hekimi	Dr. Abdülkadir ATLI
Konya Belediyesi	Serkan DEMİREL
Konya Belediyesi	Furkan ÇEKKİR
Çimento Endüstrisi İşverenler Sendikası (ÇEİS)	Dr. Bilginer DİNKE
İSGÜM/İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Bölümü	Dr. Bülent GEDİKLİ
İSGÜM/İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Bölümü	Dr. Nuri VİDİNLİ
İSGÜM/İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Bölümü	Dr. Emine KAPLAN

İSGÜM/İş Sağlığı ve Meslek Hastalıkları Bölümü	Dr. Nilhan CEMİL
İSGÜM/ İş Hijyeni Uygulamaları Geliştirme Bölümü	Kimya Mühendisi Kağan YÜCEL
İSGÜM/ İş Hijyeni Uygulamaları Geliştirme Bölümü	Çalışma Uzmanı Bahar Tiryaki BOĞA
İSGÜM/ İş Hijyeni Uygulamaları Geliştirme Bölümü	Çalışma Uzmanı Selin ALGAN
İSGÜM/ İş Hijyeni Uygulamaları Geliştirme Bölümü	Çalışma Uzmanı Emine Tuğba KARADOĞAN

Konu 1: ILO Uluslararası Pnömkonyoz Radyografileri Sınıflandırması Okuyucu Eğitimlerinin Etkinliğinin Değerlendirilmesi**Çalışma Grubu:**

Başlıklar	Değerlendirmeler
Yenileme eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	
Pnömkonyoz farkındalık eğitimleri düzenlenmeli mi? Yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	
Senede kaç adet pnömkonyoz okuyucu eğitimi düzenlenmelidir?	
Eğitimler farklı illerde yapılmalı mı? Evet ise hangi iller?	
Diğer (Eğitimle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz)	

Konu 2: Hekimlere Yönelik İş Hijyeni ve İş Sağlığı Eğitimleri Düzenlenmesi**Çalışma Grubu:**

Başlıklar	Değerlendirmeler
Hekimlere yönelik olarak düzenlenecek olan İş Hijyeni Eğitimlerinin yöntemi ve süresi ne olmalıdır?	
Örnek olarak dağıtılan “Temel İş Hijyeni Eğitim Programının” Değerlendirilmesi (Eklenmesini veya çıkarılmasını gerek gördüğünüz başlıklar)	
Hekimlere yönelik olarak düzenlenmesini gerekli gördüğünüz diğer “İş Sağlığı Eğitimleri” neler?	
Diğer (Eğitimlerle ilgili gerek gördüğünüz diğer hususlar varsa ekleyiniz.)	

Temel İş Hijyeni Eğitim Programı

09: 15 – 10:45	<p>İş Hijyeni Kavramına Genel Bakış</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meslek Hastalıklarının Önlenmesinde Proaktif Yaklaşım • İş Hijyeninin Tanımı • İş Hijyeni Faaliyetlerinin Kontrol Tedbirlerinin Geliştirilmesindeki Rolü • İş Hijyeni Faaliyetleri İle İlgili Tarihsel Süreç • İSGÜM’ün faaliyetleri
	<p>İş Yerlerindeki Risk Etmenleri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehlike ve Risk Kavramları • İş Yerlerinde Çalışanların Sağlığına Etki Eden Risk Etmenlerinin Sınıflandırılması • Fiziksel Risk Etmenleri ve Ölçüm Yöntemleri
10:45-11:00	Ara
11:00- 12:00	<p>İş Yerlerindeki Risk Etmenleri- Devam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kimyasal Risk Etmenleri ve Ölçüm Yöntemleri <p>Kimyasallar Hakkında Genel Bilgilendirme Maruz Kalmanın Değerlendirilmesi Konusundaki Yaklaşımlar- Temel Karakterizasyon Stratejisi Benzer Maruziyet Gruplarının Oluşturulması Çalışma Ortamında En Sık Karşılaşılan Kimyasal Etmenler ve Tayin Yöntemleri</p>
12:00- 13:00	Öğle Yemeği arası
13:00- 14:30	<p>İş Yerlerindeki Risk Etmenleri- Devam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Çalışma Ortamında En Sık Karşılaşılan Kimyasal Etmenler ve Tayin Yöntemleri-devam • Kimyasallara Maruz Kalımın Değerlendirilmesine Esas Sınır Değer İfadeleri (TWA, STEL, Kanserojenlik İfadesi vb) • İş Hijyeni Ortam-Kişisel Maruz Kalım Ölçüm Stratejileri Hakkında Genel Bilgiler-Numune Almada Kullanılan Temel Ekipmanların Katılımcılara Tanıtılması
14:30- 14:45	Ara
14:45 – 16:00	<p>İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analiz Faaliyetlerinin Yürütümü</p> <ul style="list-style-type: none"> • İSGÜM İş hijyeni Laboratuvar Yetkilendirme faaliyetleri-Yasal mevzuat hakkında genel bilgiler • İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analiz Hizmet Alımında Dikkat edilecek Hususlar • İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analiz Raporlarında Olması Gerekli Bilgiler-Sonuçların Değerlendirilmesi • İş Hijyeni Kontrol Tedbirleri Genel Prensibi